

Fra symptomer til trivsel

-fra afmagt til bevægelse og udvikling

Børnekonferencen 2024

Vor tid..

Hvordan undgår vi at reproducere tiltag, der grundlæggende ikke har ændret billedet?

Billedet

(uddrag)

- Stigning i mental mistrivsel blandt børn og unge
- Dalende skoletrivsel
- Øget social og økonomisk ulighed
- Stigning i udredning og diagnosticering (afmagt)
- Øget symptom- og individfokus
- Pres på det særlige område

Trivsel udvikling som komplekst anliggende (SST, 2022)

Årsagerne til stigningen er komplekse, og det kan være en kombination af både strukturelle, biologiske, psykologiske og sociale forhold, der gør, at et barn eller ungt menneske udvikler en psykisk lidelse, ligesom det kan afspejle ændret faglig, sociokulturel eller politisk praksis.” (s. 108)

Paradokser i feltet

- Fagligt (o.a.)
- Dette kalder på en ny logik
= en ændring af foretrukne
ændringsprocesser
Mindset
Organisering
- Trivsel og psykisk lidelse er ikke alene
et pædagogisk eller sundhedspolitisk
eller socialt eller... anliggende

How do we grasp... Eller: hvad er problemer?

Without context,

...words and actions have no meaning at all

Kontekst

- Mind is social (Tomm, 1984)
- Kontekst: de forhold, der giver mening til en given adfærd
- Get out of the problem story!
- Stanek (2024)
- Ekeland: Hvad gør vi til førsteperspektivet? Misforståelserne knyttet til diagnoser og biologi – et etisk anliggende
- Zoome ind og zoome ud
- Den mindste enhed må ikke være individet
- Kom tæt på!

Mistrivsel og symptomer forstået som..

- Kommunikation, respons og invitationer (børn har ofte paradoksale måder at invitere på)
- Invitationer: så vi kan forhold os på ny og overskridende måde
- symptomer som mere end individuelle karakteristika

Invitationer:

- Rettet mod de vigtigste personer
- Børn *er* ikke, problemet, de *viser* problemet
- Uærbødighed overfor tilsyneladende sandheder

Reduction and disjunction

- Burns: *"Samfundets håndtering af børn på kanten af almindelig udvikling fejler, såfremt barnets vanskeligheder ses som individuelle og biologisk betinget"*
- Beskrives børns vanskeligheder alene ud fra en biologisk (neurologisk eller genetisk) forståelse adskilles denne fra det sociale liv, der har afgørende indflydelse på neuroplasticitet og miljøets betydning for genernes udtryk (epigenetik).

Kompleksitet

- Vi er uddannet til at se symptomerne men ikke kompleksiteten
- Så hvor meget af menneskers kompleksitet tillader vi?

Et kybernetisk perspektiv (interdependency, interrelationality)

- I kunst og i naturen findes så mange måder at forstå på – og det er ok!
- Men når det kommer til at forstå et menneske eller et socialt økosystem bliver det ukomfortabelt
- Vi får travlt med at skulle forstå, opdele, reducere, løse
- Skulle videnskab og faglighed være inspireret af, hvorledes naturen og kunst virker?

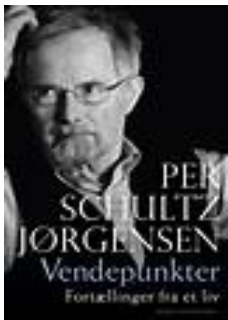

Kernesymptomer og kernefænomener

- Symptombeskrivelsen i sig selv giver ikke viden og slet ikke den merviden, der vil være nødvendig for at kunne skabe udvikling og bevægelse

Hvad er trivsel?

- At arbejde og elske
- Mere end fravær af sygdom (SoC)
- Begribelighed/forståelse
- Håndterbarhed
- Meningsfuldhed

- Berørthed
- Hverdagens grundstruktur
- Meningsdannelsen

It takes a whole village to...

- Burns: fælles ejerskab (Vilje, teori og metode)
- Det er nemmest at ændre sig, hvis man oplever ikke at være den eneste, der skal udvikle sig
- Når voksne kommer til kort, er de ofte kommet for langt fra hinanden
- Afmagt fører ind i et symptomfokus, der fører ind i individuelle løsninger

Tak for
opmærksomheden

